

Η ομιλητική διαδικασία (Δήμητρα Κούκουρα, Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2c9xhoZ>]

Όπως γενικότερα ισχύει για κάθε ομιλητική διαδικασία[6], ομοίως και για τον επανευαγγελισμό δρουν τρεις σταθεροί παράγοντες: ο αναγγέλλων την είδηση, η είδηση και οι ακροατές/αποδέκτες της. Σε αυτούς τους παράγοντες προστίθενται τα διαθέσιμα μέσα για τη διάδοση του μηνύματος, οι γλωσσικοί κώδικες, τα θέματα που αναπτύσσονται και το ευρύτερο περιβάλλον που πλαισιώνει την ομιλητική διαδικασία.

Η περιρρέουσα ευρωπαϊκή εκκοσμικευμένη κοινωνία εκ πρώτης όψεως εκλαμβάνεται ως αρνητική για την εξαγγελία του ευαγγελίου. Δημοσίως δεν είναι ενθαρρυντική μήτε απ' ευθείας ευεργετική. Όμως δεν είναι και απαγορευτική[7]. Η μείωση του δημόσιου ρόλου της θρησκείας και ο περιορισμός της στην ιδιωτική σφαίρα αντισταθμίζονται από τις κατοχυρωμένες θρησκευτικές ελευθερίες. Επίσης από την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και των αξιών. Συνεπώς, η ίδια η νεωτερικότητα που συνέβαλε στον μαρασμό της θρησκευτικής πίστης, η ίδια δεν παρεμποδίζει την αναζωπύρωσή της.

Είναι αυτονόητο, εξάλλου, ότι η δαιδαλώδης πληθώρα των ραδιοφωνικών και

τηλεοπτικών σταθμών και των πολυώνυμων μέσων κοινωνικής δικτύωσης δεν απορρίπτονται ως μέσα για τη γνωστοποίηση του ευαγγελίου. Το ζήτημα μετατοπίζεται στην πρόσληψη του μηνύματός του. Με ποιόν τρόπο θα προσελκύσει ευθύς εξ αρχής το ενδιαφέρον του αποδέκτη; Με ποιον τρόπο θα αποφευχθεί η αυθόρμητη μηχανική αλλαγή του καναλιού από προκατάληψη ή από ανία; Προβληματισμό επίσης δημιουργεί ο τροφοδότης των πολλαπλών δικτύων κοινωνικής ενημέρωσης και η ποιότητα της χριστιανικής μαρτυρίας που εκπέμπουν. Πολλές φορές χρησιμοποιούνται για να ενισχύουν τον ναρκισσισμό. Ακόμη και για να εξαπολύουν μύδρους φανατισμού και αλαζονικής μισαλλοδοξίας. Παρόμοιες οπτικοακουστικές εικόνες στο μέγεθος που προσλαμβάνονται βλάπτουν σημαντικά την προσπάθεια του επανευαγγελισμού.

Ποια όμως είναι η καινούρια είδηση για εκείνους που διατείνονται ότι η ημερομηνία της έχει λήξει;

Μία προσεκτική ενασχόληση συχνά αποδεικνύει ότι η είδηση δεν είναι επακριβώς γνωστή. Εκείνο που απωθεί είναι η αρνητική συμπεριφορά κατ' όνομα Χριστιανών που οδηγεί στην απόρριψη της ίδιας της πίστης με μία απλή λογική διαδικασία: γιατί να πάμε στην εκκλησία, εφόσον αυτοί που πηγαίνουν κάνουν τέτοια πράγματα! Σε τέτοιες περιπτώσεις σημειώνεται αδυναμία ή και απροθυμία για να εντοπιστούν τα πολλά θετικά της χριστιανικής μαρτυρίας. Το αποτέλεσμα είναι τα λιγότερα ξερά χόρτα να σκεπάζουν τα περισσότερα χλωρά και όλα μαζί να καίγονται. Εξάλλου η συνεισφορά των χριστιανικών εκκλησιών στην ανακούφιση και τη συνοχή της κοινωνίας, σύμφωνα με τη νεωτερικότητα, θεωρείται ευπρόσδεκτη δράση ενός ιδιωτικού οργανισμού κοινής ωφελείας. Γι αυτόν ίσως τον λόγο και οι εκατοντάδες χιλιάδες που τρέφονται ημερησίως τα τελευταία χρόνια της οικονομικής κρίσης από την εκκλησία, επί το πλείστον σταματούν για να πάρουν τον επιούσιο άρτο μέχρι το κέντρο σίτισης. Ούτε υποψιάζονται και ίσως ούτε δεν ενδιαφέρονται να μάθουν ότι μέσα στο προαύλιο του ναού προσφέρεται ο *ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα*. (Ιω.6:51).

Διευκρινίζεται ότι η φιlanθρωπία της Εκκλησίας περιλαμβάνει με σεβασμό αδιακρίτως όλους τους πάσχοντες ελάχιστους αδελφούς του Κυρίου και δεν αποτελεί μέσο προσηλυτισμού ή εξάρτησης. Είναι ανάγκη όμως να γίνεται διαρκώς γνωστό ότι αυτή η φιlanθρωπία είναι αντίδωρο αγάπης και ευχαριστίας προς τον Χριστό της άκρας ταπείνωσης, της αυτοθυσίας, της συγγνώμης, του ελέους και των οικτιρμών.

Η χαρμόσυνη είδηση δεν είναι πάντοτε γνωστή: «καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν

τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· Ὃς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ» (Α΄Τιμ. 3:16). Αλλά και αν ακόμη γίνει γνωστή, πόσο θα γίνει σήμερα πιστευτή; Πόσο θα γίνει αποδεκτή από την μεγαλαυχούσα ανθρώπινη λογική, το μόνο εξουσιοδοτημένο ὄργανο για την ανεύρεση της αλήθειας, κατά τον Διαφωτισμό και τη νεωτερικότητα που τον ακολούθησε;

Παρ' όλα αυτά, η εντολή του Χριστού για τη μαθητεία των εθνών είναι αμετάκλητη (πορευθέντες μαθητεύσατε (Μτ 28:19) και η βεβαιότητα για τη συνοδοιπορία του σε αυτήν την αποστολή αδιάψευστη (καί ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ἡμῶν εἰμί πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος Μτθ 28:20). Ομοίως είναι συνταρακτική και η προειδοποίησή του για το μέγεθος της καρποφορίας του σπόρου που θα πέσει στη γη. Το χωράφι δεν ήταν ὅλο δεκτικό, ὁμως ο σπορέας ἔριξε τον ἴδιο σπόρο σε ὅλη του την ἔκταση (Μρ 4:1-8).

(συνεχίζεται)

[6] Δήμητρας Κούκουρα, Μεθοδολογική προσέγγιση ομιλητικών κειμένων. Λόγοι Επισκόπων, Εκδ. Π. Πουρναράς, Θεσσαλονίκη, 2006, σελ. 11-12.

[7] Νίκης Παπαγεωργίου, Η Εκκλησία και η εκκοσμίκευση, 2nd INTERNATIONAL ORTHODOX YOUTH CONFERENCE, Κωνσταντινούπολη, Ιούνιος 2017 <http://www.ec-patr.org/youth/papageorgiou.htm>